

درس پنجم

سوالات

درستی یا نادرستی جمله های زیر را با (ص/غ) مشخص کنید.

۱- دفع خطر احتمالی لازم است، یک قانون تجربی است. غلط

۲- همه ی پیامبران پس از ایمان به خدا، ایمان به آخرت را مطرح کرده اند. صحیح

۳- از دیدگاه پیامبران الهی، مرگ گذرگاهی به سوی حیات برتر است. صحیح

۴- اشاره به پیدایش نخستین انسان، استدلالی بر ضرورت معاد است. غلط

۵- اشاره به نظام مرگ و زندگی طبیعت، امکان معاد را تبیین می کند. صحیح

۶- خداوند چون حکیم است کار عبث و بیهوده انجام نمی دهد. صحیح

۷- پاداش هیچ یک از اعمال انسان در این دنیا داده نمی شود. غلط

www.my-dars.ir

جملات زیر با کلمات مناسب کامل کنید؟

- ۸- هراسانی گرایش به و دارد و از نابودی گریزان است. بقاء- جاودانگی
- ۹- قرآن نه تنها معاد را امری ممکن می داند، بلکه وقوع آن را نیز می داند. امری ضروری
- ۱۰- یکی از انگیزه های انکار معاد، نشناختن است. قدرت خدا
- ۱۱- پیامبران الهی پس از ایمان به خدا را مطرح کرده اند و آن را ایمان به خدا دانسته اند. ایمان به معاد - لازمه

سؤالات کوتاه پاسخ

۱۲- انواع موضع گیری هادرمقابل دعوت انبیاء برای ایمان به آخرت را بنویسید؟ گروهی به آن ایمان آورده و گروهی آن را بعید دانسته و انکار کرده اند.

۱۳- عملکرد انبیاء در تبیین امکان وجود معاد به مخاطبین چه بوده است؟ پیامبران الهی، نه تنها امکان وجود جهان دیگر را اثبات می کردند، بلکه با استدلال های مختلف موجود آن را ضروری می دانستند.

۱۴- آیا پیامبران الهی، تنها امکان جهان دیگر را اثبات می کردند؟ خیر بلکه با استدلال های مختلف وجود آن را ضروری می دانستند.

۱۵- اقسام استدلال های قرآن در مورد اثبات وجود معاد را بنویسید؟ استدلال هایی که امکان معاد را ثابت می کنند و استدلال هایی که ضرورت معاد را ثابت می کنند.

۱۶- دلایلی که بر امکان معاد دلالت دارند نام ببرید؟ ۱- اشاره به پیدایش نخستین انسان ۲- اشاره به نونه هایی از زنده شدن مردگان ۳- اشاره به نظام مرگ و زندگی در طبیعت

۱۷- یکی از دلایلی که سبب می شود عده ای دست به انکار معاد بزنند چیست؟ چنان واقعه بزرگ و با عظمتی را با قدرت محدود خود می سنجدند و چون آن را امری بسیار بعید می یابند، به انکار آن می پردازند.

۱۸- یکی از انگیزه های انکار معاد از منظر قرآن کریم چیست؟ نشناختن قدرت

۱۹- غرض از ارائه دلایل و شواهد در قرآن برای منکران معاد چیست؟ تانشان دهد معاد امری ممکن و شدنی است و خداوند بر انجام آن تواناست.

۲۰- آیه ۹ فاطر (خداست که باها را می فرستد... زنده شدن قیامت چنین است) مربوط به اثبات کدام مورد معاد است (امکان یا ضرورت) و موضوع آن چیست؟ صفحه ۴۷ جواب: امکان معاد- موضوع آن: اشاره به نظام مرگ و زندگی در طبیعت

۲۱- دلایلی که بر ضرورت معاد دلالت دارند کدامند؟ ۱- معاد لازمه حکمت الهی ۲- معاد لازمه عدل الهی

۲۲- آیا قرآن فقط امکان معاد را بیان کرده است توضیح دهید؟ قرآن نه تنها معاد را امری ممکن می داند، بلکه وقوع آن را نیز امری ضروری و واقع نشدن آن را امری محال و نا روا معرفی می کند.

۲۳- آیه ۱۱۵ سوره مومنون (أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ) اشاره به چه موضوعی دارد؟ ضرورت معاد بر اساس حکمت الهی

۲۴- آیه ۲۷ و ۲۸ سوره ص به چه موضوعی اشاره دارد؟ ضرورت معاد بر اساس عدل الهی

سؤالات تشریحی

۲۵- کاربرد قاعده عقلی «دفع خطر احتمالی» در اثبات وجود معاد را تبیین کنید؟ پیامبران عاقل ترین و راستگو ترین مردمان در طول تاریخ بود اند. آنان با قاطعیت کامل از وقوع معاد خبر داده اند و نسبت به آن هشدار داده اند. همه آنان پس از ایمان به خدا، ایمان به آخرت را مطرح کرده اند و آن را لازمه ایمان به خدا دانسته اند. ب) اگر به

فرض در اثبات معاد، هیچ دلیلی جز همین خبر پیامبران نداشته باشیم بر اساس قانون عقلی (دفع خطر احتمالی لازم است) باید احتیاط به عمل بیاوریم و آن را جادوی در نظر بگیریم.

۲۶- استدلال های قرآن برای اثبات وقوع قیامت چند دسته هستند نام برده و توضیح دهید؟ استدلال های قرآن دو دسته اند: ۱- استدلال هایی که امکان معاد را ثابت می کنند و آن را از حالت امری بعید و غیر ممکن خارج می سازند و دسته دیگر، استدلال هایی که «ضرورت» معاد را به اثبات می رسانند.

۲۷- یکی از دلایل اثبات امکان معاد در قرآن کریم اشاره به پیدایش نخستین انسان است آن را توضیح دهید؟ در برخی آیات قرآن، خداوند توجه منکران معاد را به پیدایش نخستین انسان جلب می کند و توانایی خود در آفرینش آن را تذکر می دهد. در این آیات بیان می شود که همان گونه که خداوند قادر است انسان را در آغاز خلق کند، می تواند بار دیگر نیز او را زنده کند.

۲۸- یکی از دلایل اثبات امکان معاد در قرآن اشاره به نمونه هایی از زنده شدن مردگان است آن را توضیح دهید؟ قرآن برای اینکه قدرت خدا را به صورت محسوس تری در این زمینه نشان دهد، ماجراهایی را نقل می کند که در آنها به اراده خداوند مردگانی زنده شده اند. از جمله ماجرای مردن حضرت عزیر (ع) به مدت صد سال و زنده ایشان.

۲۹- یکی از دلایل اثبات امکان معاد در قرآن اشاره به نظام مرگ و زندگی در طبیعت است آن را توضیح دهید؟ در برخی آیات قرآن، بعد از مرگ به عنوان یک جریان رایج در جهان طبیعت معرفی شده است و از کسانی که با ناباوری به معاد نگاه می کنند می خواهد تا با مطالعه جریان همیشگی تبدیل زندگی به مرگ و بالعکس، در طبیعت بپردازد تا این مسئله را بهتر درک کنند. فرا رسیدن بهار، رستاخیز طبیعت است که نمونه ای از رستاخیز عظیم نیز هست.

۳۰- آیا دنیای کنونی پاسخ گوی میل بقاء و جاودانگی و کمالات نامحدود انسان است توضیح دهید؟ اما دنیا و عمر محدود انسان ها پاسخ گوی این گونه خواسته ها نیست؛ بنابراین باید جای دیگری باشد که انسان به خواسته هایش برسد. اگر بعد از این دنیا، زندگی ای نباشد، در این صورت باید گفت خداوند گرایش به زندگی جاوید را در وجود انسان قرار داده و سپس او را در حالی که مشتاق حیات ابدی است، نابود می کند که این کار با حکمت خدا سازگار نیست.

۳۱- ضرورت معاد را با توجه به اینکه «معاد لازمه ی عدل الهی است» توضیح دهید؟ عدل یکی از صفات الهی است. خداوند عادل است و جهان را بر عدل استوار ساخته است. زندگی انسان ها نیز داخل این نظام عادلانه قرار دارد؛ از این رو، خداوند وعده داده تا ست که هر کس را به آنچه استحقاق دارد برساند و حق کسی را ضایع نکند. اما زندگی انسان در دنیا به گونه ای است که امکان تحقق این وعده را نمی دهد.

۳۲- ضرورت معاد را با توجه به اینکه «معاد لازمه حکمت الهی است» توضیح دهید؟ خداوند حکیم است و لازمه حکمت خداوند این است که هیچ کاری از کارهای او بیهوده و عبث نباشد اگر خداوند تمایلات و گرایش هایی را در موجودات قرارداده، امکانات پاسخگویی به آن تمایلات و نیازها را نیز در درون موجودات قرار داده است. به طور مثال، در مقابل احساس تشنگی و گرسنگی حیوانات، آب و غذا را آفریده تا بتوانند تشنگی و گرسنگی خود را برطرف کنند. همچنین گرایش به بقاء و جاودانگی در وجود انسان وجود دارد و او از نابودی گریزان است. اگر بعد از این دنیا، زندگی ای نباشد، در این صورت باید گفت خداوند گرایش به زندگی جاوید را در وجود انسان بیهوده قرار داده که این با حکمت خداوند ناسازگار است.

۳۳- چرا زندگی در دنیا به گونه ای است که امکان تحقق «عدالت الهی» را به طور کامل نمی دهد؟ الف) در این عالم همه به پاداش یا کیفر تمام اعمال خود نمی رسند به عنوان نمونه، چه بسیار افرادی که کارهای نیک فراوانی دارند و به جمع زیادی از انسانها خدمت کرده اند و نیز چه بسیار کسانی که در دوران عمر خود از هیچ جنایت و خیانتی فرو گذار نمی کنند اما قبل از آنکه به پاداش و پاداشی اعمال خود برسند چشم از جهان فرو می بندند.

ب) این جهان ظرفیت جزا و پاداش کامل انسانها را ندارد به عنوان نمونه، چگونه می توان پاداش بسیاری از اعمال مانند شهادت در راه خدا را در این دنیا داد؟ و یا چگونه می توان در این جهان کسی را که به هزاران نفر ستم روا داشته و یا صدها نفر را قتل عام کرده است کیفر داد؟ اگر جای دیگری نباشد که ظالم را به مجازات واقعی اش برساند و حق مظلوم را بستاند بر نظام عادلانه خداوند ایراد وارد می شود.